םה.

 A) [éqaq eɛ:], ¿) [c"cce.],
 L' du't i:, 7) [éqaq éfo:],
 E) [éqaq qaɛ:], 1) [éqaq du't,
 L' du't (a..), a) ?". עקיבא. ט) וובחגיגה ג: הוסיף רש"י לפרש אפרכסת טרמויי״א

תורה אור השלם

1 תַּתַת אֲבֹתֶיף יִהְיוּ בְּנֶיף תְּשִׁיתֵמוּ לְשָׁרִים בְּכָל דָאָרֶץ: תהלים מה יו

גליון הש"ם

גמרא כי היכי דדרו בה אבהתי. עי׳ לקמן עא ע״א ברשב"ם ד"ה זכו בכולה ובתוס׳ שם ד״ה האחין:

הגהות הב"ח

(מ) גבו' וכל שכו חיצוו וכו' ופימי במתנה מאי מבור: ופימי במתנה מאי מבור: (2) רשב"ם ד"ה ולא וכו' בפ' ראשון, נ"ב בדף ז' ע"ב: (2) ד"ה שניהם במכר וכו' מי מתניתין נ"ב פי" כגון מכר לו את הבור ואת הדות כו':

מוסף רש"י

בוושף וש האחין שחלקו. ונעל זה שדה ללפון וזה לדרום והיה הביו רגיל להיות לו ליכנס לרבי זו למוך זו, אמן יכול לוחר דרך לו חלד המוד זו לומר דרך לי עליך (דעיד ז:). ולא סולמות. אם נטל זה בית וחצר וזה נטל עלייה. לין לו לקבוע סולס בחלירו של זה לעלות לעלייתו (שם). ולא חלונות. לערער על סתימת חורו (שם). ולא אמת המים. להכיחה מן הנהר דרך שדהו של זה לתוך שלו שם).

מוסף תוספות

א. [יש להקשות] ומאי שנא מבור ודות דאע"ג דמגוף קרקעיתא דביתא נינהו לא מיודבני בהדיה, . אי משום דחשיבי ופלגי אי משום דחשיבי וביג. רשותא לנפשייהו, אי הכי אגב חצר נמי לא ליזדבון, למהוי ברוב בתים ה״נ לאו למהוי ברוב אורחיהו בתים. אלא שאני בור ודות בתים, אלא שאני בוו יווי.
דלאו מתשמישי דבתים
נינהו אלא מתשמישי
דחצר נינהו וכו' ואילו
מכתשת ורחים ותנור וכירים כולהו מתשמישי דבתים נינהו. יד רמה.

הלכה כדברי חכמים. דמוכר בעין רעה מוכר: כר' עקיבא. דבעין יפה מוכר (לקמן עא.). והכי הויא מסקנא כר' עקיצא דאמר ליה רב הונא לרב נחמן הלכתא כוותייכו דמקרביתו לבבא דריש גלותא דשכיחי

יפה. וגמרא הוא דקמפרש דאיפכא הוה תני רב ירמיה ומיהו איהו לא הלכה כדברי חכמים ורב ירמיה בר אבא אמר לרב הונא לשון זה איפכא אמר שמואל יהלכה כרבי עקיבא אמר ליה תנינא שאם היה יודע שאין רב רב ירמיה בר אבא לרב הונא יוהא זמנין הונא שונה כמותו לא היה לו סגיאין אמֶריתה קמִיה דרב הלכתא כרבי לתמוה דהיינו הך דבין לרב הונא עקיבא ולא אמר לי ולא מידי א"ל היכי ביו לרב ירמיה הלכתא דבעיו רעה תניתה א"ל איפכא תנינא משום הכי לא מוכר: משום הכי לה המר לד ולה אמר לך ולא מידי א"ל רבינא לרב אשי מידי. דהא את נמי הוה פסקת לימא אזדו למעמייהו ידאמר רב נחמן אמר הלכתא דבעין רעה מוכר: אודו לטעמייהו. דלרב בעין רעה ולשמואל שמואל האחין שחלקו אין להן לא דרך זה בעין יפה: האחין שחלקו. שניהם על זה ולא סולמות זה על זה ולא חלונות זה מוכרין זה לזה: אין להן דרך זה על זה ולא אמת המים זה על זה ייוהזהרו על זה. אם חלקו שני שדות אחד בהן שהלכות קבועות הן ורב אמר יש להז נטל חיצון ואחד נטל פנימי ואין צריכא דאי אשמועינן בההיא בההיא קאמר הפנימי יכול ליכנס לשדהו אלא רב משום דא"ל בעינא למידר ביה •כי היכי דרך חילון בדרך שהיה אביו נכנס אין לו לפנימי דרך על חיצון משום דדרו ביה אבהתי תדע דכתיב יתחת אבותיך יהיו בניך אבל בהא אימא מודי ליה לשמואל ואי איתמר בהא בהך קאמר שמואל אבל בהא אימא מודי ליה לרב דמוכר בעין יפה מוכר ולא שייר דרך לעלמו וכיון שמכר לו לחחיו חלקו שבחילון בעין יפה מכר לו כל השדה והדרך ולא שייר לעצמו צריכא אמר ליה רב נחמן לרב הונא יהלכתא במכירה זו כלום והיינו שמואל כוותין או הלכתא כוותייכו אמר ליה הלכתא לטעמיה דפסק כר' עקיבא דמוכר כוותייכו דמקרביתו לבבא דריש גלותא בעין יפה מוכר דלגבי פנימי שייך דשכיחי דייני: איתמר אשני בתים זה לפנים למימר עין יפה דאע"פ שלריך לפרוח באויר לא שייר לעצמו את הדרך אבל גבי חילון לא שייך עין רעה במה שאינו נותן לו את הדרך שהרי אינו מוכר בשדה זו החיצון אלא לוקח ובלוקח לא שייך עין יפה אבל בשדה הפנימי הוי הוא מוכר שמכר לאחיו חלקו ובההוא שמכר לא

שייר לעצמו כלום וליכא עין רעה

הבי גרים רבינו חננאל ואזדו למעמייהו וצריכא. והולרך לפרש ולריכא דלא מקשי והא איפליגו בה חדא זמנא וכן היא סוגיית הגמרא בכל מקום: דייני: אמר ליה איפכא. לר' עקיבא בעין רעה ולרבנן בעין לא מכר לו את התגור ולא את הכירים ולא את הריחים. להאי גירסא איירי בתלושין דהא קתני מכר

את המכתשת קבועה אם כן כרצי אליעזר דגמרא אתיא ואי בתנור וכירים מחוברים הא רבי אליעזר הוא דאמר כל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע א אי נמי אומר רשב״א דאיירי במחובר דסתמייהו מחוברים כדאמרינן (כלים פ"ה מ"ז) וגורר את

הטפילה [עד שיהא] בארץ אבל אין חבורו חשוב חבור תדע מדמקבלי טומאה הלכך לא מכר אפילו לר׳ אליעזר תנור וכירים וריחים אע"ג דלדידיה מכר את המכתשת ולספרים דגרסי מכר את התנור וכירים אבל לא את הריחים לריך לומר דחשיב חיבורן חיבור ולא דמו לקבלת טומאה וחיבור הריחים לא חשיב כולי האי כמו של תנור וכירים ואין להקשות אמאי נקט בגמרא ולא את הריחים כיון דאפילו ר' אליעזר מודה דלא מכר את הריחים ואומר רשב"א דנקט להו משום דבעי למיתני

מזה שניהם במכר שניהם במתנה אין להן דרך זה על זה 60 כל שכן חיצון במתנה ופנימי במכר חיצון במכר ופנימי במתנה סבור מינה אין . להן דרך זה על זה יולא היא מי לא תגן ייבמה דברים אמורים במוכר אבל בנותן מתנה נותן את כולן אלמא "מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב יהכא נמי מאן דיהיב מתנה בעין יפה יהיב: כותני יהמוכר את הבית מכר את הדלת אבל לא את המפתח מכר את המכתשת קבועה אבל לא את המימלטלת מכר את האיצטרוביל אבל לא את הקלת ולא

ובזמן שאמר ליה הוא וכל מה

שבתוכו כולן מכורים ואפילו ריחים:

הלכתא כוותין. דאמרינן . מוכר בעין יפה מוכר: או שניהם נתנו במתנה לשניהם אין להם ללוקחין או למקבלין דרך זה על זה. משום דהמוכר או הנותן שכן דאין להן. היכא דחיצון נותן במתנה דיפה כח מתנה . מכח מכירה כדאמרינז בגמ׳ פנימי דרך על החיצון כלום אע"ג דמשועבד חיצון . לפנימי: חיצון מכר ופנימי מתנה מכח מכירה ובעיז . מי לא תנן בד"א. . צריר ליקח להז דרר לדברי חכמים: במוכר. דבעיז רעה מוכר: אבל בנותן מתנה מוכר: אבל בנותן מתנה נתן את כולה. דבעין יפה נתן הכי נמי לההוא דיהיב הוא ואין מוזיון אותו ממהומו: הקלת. האפרכסת טרמווי"אש בלע"ז ומיטלטלת היא: הכי גרסינן לא אם הסגור ולא אם הכיריים. דכל הנך מיטלטלין הן והכי נמי תניא בתוספתא [פ"ג ה"א]. ובסדר המשנה גרס מכר תנור מכר כיריים ולא נהירא ואם איתא לריך לאוקמה במחוברת לקרקע: מתנה בעין יפה נתן לו ויש

את התנור ולא את הכירים "בזמן שאמר לו הוא וכל מה שבתוכו גביה כלל: ולא חלונות כו'. כבר מפורשת בפ' ראשון (ב): ולא חלונות **כו'**. ואם רצה לבנות בחצירו כנגד חלון אחיו בונה: **קבועום.** כלומר שהלכה כן: **ורב אמר יש להן.** דמוכר בעין רעה מוכר ומשייר לעצמו במה שמכר לאחיו דבר הלריך לו כגון דרך ואורה: הכי גרסיטן **לריכא.** ורב אשי הוא דקמהדר הכי לרבינא דלא אזדו לטעמייהו לגמרי ואין ללמוד מחלוקת מחבירתה ומיהו דרך גמרא הוא לומר ואזדו לטעמייהו ולריכא אבל הכא אמוראי הוא דאיירו בה בהדיא ואמרו לימא אזדו לטעמייהו הלכך הוארך לומר בלשון מירוץ אריכא: דאי איסמר בהך. דאחין שחלקו: בהך קאמר רב. דיש להן דרך משום דאמרי אחין נידור בה כו׳ וכמו שהיה לאבא דרך בהן גם לי שעל מנת כן חלקתי: **חדע.** דטענה מעלייתא היא גבי חלוקת יורשין דכתיב תחת אבוחיך וגו': **אבל** בהך. דר׳ עקיבא ורבנן אימא מודי ליה רב לשמואל דמוכר בעין יפה מוכר: הלכסא כווסין. שמואל ורב נחמן תלמידו היה: דמקרביסו בי ריש גלוסא. רב נחמן חתנא דבי נשיאה הוה ורגיל במקום הדיינים דשכיחי דייני וראה מעשים בכל יום היאך דייני. אי נמי דיני כך פירש רבינו חננאל: זה לפנים מוה. ודריסת הפנימי על החילון לרשות הרבים: שניהם במכר. שמכרן ביחד לשני בני אדם או שניהם ביחד במתנה לשני בני אדם אין לו דרך לפנימי על החיצון דכי היכי דלפנימי זבין ויהב בעין יפה לחיצון נמי בעין יפה יהב וזבין ולא מקרי עין רעה אפילו לרבנןף אלא היכא דמכר את הפנימי ועיכב לעצמו את החיצון ש כי מתניתין אבל היכא דלא עיכב לעצמו כלום דכולי עלמא מודו דלזה מכר כל החיצון ולזה כל הפנימי ואין לפנימי על החיצון כלום דלא תהיה עינו יפה לזה ורעה לזה: **וכל שכן חיצון במחנה כו'**. דודאי לא תהיה עינו יפה אלל לוקח ורעה אלל מקבל מתנה דלההוא דיהיב ליה לדידיה רחים ליה: סבור מינה אין לו דרך. דכיון דלשנים מוכר ונותן אין רע לזה וטוב לזה: מי לא סגן. בסוף פירקין: במה דברים אמורים. דפליגי רבגן ואמרי דלריך לוקח ליקח דרך אבל מוכר לא לריך משום דבעין רעה מוכר הני מילי מוכר אבל בנותן מתנה מודו דבעין יפה יהיב ויהיב גם את הדרך אלמא רבגן דסבירא להו מוכר בעין רעה מוכר גבי נותן מודו דבעין יפה נותן. והלכך הכא לא מיבעיא לרבנן דיש דרך לפנימי על החיצון דגבי חיצון שמכר לו הוי עין רעה וגבי פנימי שנתן לו במתנה הוי עין יפה אלא אפי׳ לרבי עקיבא דאית ליה עין יפה גבי מוכר גבי נותן מיהא איכא עין יפה טפי והלכך יש דרך לו לפנימי על החיצון דמוכח מילחא דעינו יפה אצלו טפי מחיצון דקא יהיב ליה מתנה: בזתבר' המוכר אם הבית. סתם: מכר כו'. כללא דמילחא כל תשמישי בית הקבועים מכורין בכלל בית והמטלטלין אינם מכורין: את הדלת. דכל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע: אבל לא אם המפסח. דמיטלטלא: המרסשם הקבועה. בקרקע: אילטרוביל. עגול שסביב הריחים לרקי"א בלע"ז ודבר קבוע

לפנימי דרך על החיצון:

פיסקא המוכר את הבית
מכר את הדלת. דהוי מחובר לבית שהוא מחובר לקרקע וכל מחובר לקרקע הרי הוא כקרקע: אבל לא את המפתח. דלא הוי כלל מחובר דאי בעי מצי לנוטלה ויוצאת ונכנסת היא. המכתשת הקבועה.
בקרקע: איצטרוביל. היינו מקום שכיבת הרחיים הסדינין שקבוע בקרקע: אבל לא את הקלת. היינו רחיים העליונה שחוורת דלא הוי מחובר: מכר את התנור ואת הכירים. אם קבועין בקרקע: אבל לא את הקלת. היינו רחיים העליונה שחוורת דלא הוי מחובר: מכר את התנור ואת הכירים. אם קבועין בקרקע: אבל לא את הקלת. היינו רחיים העליונה שחוורת דלא הוי מחובר: מכר את התנור ואת הכירים. אם קבועין בקרקע: בזמן שאמר לו הוא

לעזי רש"י

עין משפמ

גר מצוה

ל א ב ג מיי׳ פכ״ה מהל׳

מנכינה הכיין סמג פשק פב טוש"ע ח"מ סיי ריד סעיף ט: לא ד ה מיי' שם הלי ה

:סעיף

א ב ג מייי פט ט ..... מכירה הל' ד סמג עשין

וסמג שם טוש"ע שם

צרקיי"א [צירי"א]. מסגדוז ען יוניק ב... אבן הריחיים. טרמויי"א [טרימויא"ה]. אפרכסת (משפך שדרכו מכניסים חומר לריחיים וכדומה)

רבינו גרשום רב הונא אמר הלכה כדברי יפה מוכר: אנא איפכא תנינא. דרב הונא דאמר והינה. דוב הונא האמו דהלכה כחכמים ס"ל בעין יפה מוכר ושמואל אמר יפה כוכו ושמואל אמר הלכה כר"ע דאמר מוכר בעין רעה מוכר: לא אמר לך מידי. דהיינו כרב סבירא . ליה: האחין שחלקו. בנכסי אביהן: אין להן דרך זה על זה וכו׳. דהואיל דחלקו בעין יפה חלקו וצריכין . ליקח זה מזה דרך וגם לא חזקת חלונות וגם לא חזקת סולמות להניח זה בחצר זה להעלותו לגגו ולא יש להן. דס"ל כלישנא קמא . כחכמים דאמרי מוכר בעיז ו עה מוכו : דאי אשמועינן בהא. באחין שחלקו דבהא אמר רב דבעין רעה חלקו ויש להז. משום דכתיב . תחת אבותיך יהיו בניך: אבל בהא. גבי מוכר: קאמר מוכר אבל בהך דאחין אימא מודי ליה לרב קמ״ל דאפי״ הכי פליגי: רב נחמן הוה תלמיד דשמואל כדאמרינז לטיל אמר רר וחמז אמ